

Sygn. akt I Ca 169/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO andrzej kordowski /spr./
Sędziowie:	SSO Eugeniusz Dąbrowski SSO Włodzimierz wójcicki
Protokolant:	Katarzyna Milewska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013r.

na rozprawie

sprawy z powództwa K. D. (1) i T. D.

przeciwko Bankowi (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w K.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji K. D. (1) i T. D.

od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży

z dnia 20 listopada 2012r. sygn. akt I C 452/12

I. apelację oddala;

II. odstępuje od obciążania powodów kosztami procesu za II instancję.

Sygn. akt I Ca 169/13

UZASADNIENIE

K. i T. małżonkowie D. wnieśli do Sądu Rejonowego w Łomży skierowany przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w K. pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Łomży z dnia 27 października 2010 r. o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi wystawionemu przez pozwanego bank w dniu 9 października 2010 r. za nr. (...). W uzasadnieniu powodowie argumentowali, iż na podstawie w/w tytułu wykonawczego na wniosek wierzyciela Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łomży K. B. Kancelaria (...) w Ł. prowadzi postępowanie egzekucyjne sygn. KM 487/12. Według powodów egzekwowanie świadczenia w trybie egzekucji sądowej jest nieuzasadnione i przedczesne. Powodowie podnieśli zarzut z art. 840 k.p.c., a mianowicie zaprzeczyli zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności zakwestionowali

istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Wskazali, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. Jako przyczynę niemożności egzekwowania należności wskazali fakt, iż pozwany dobrowolnie wyraził zgodę na spłatę przez nich długu w formie comiesięcznych rat po 500 zł. Pozwany Bank (...) Spółka Akcyjna w K. reprezentowany przez fachowego pełnomocnika wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów od powodów na rzecz pozwanego według norm przepisanych. Pozwana spółka wywodziła, iż powodowie zawarli z Bankiem w dniu 9 października 2009 r. umowę kredytu gotówkowego, która wobec trudnej sytuacji finansowej stron została anektowana w dniu 11 sierpnia 2010 r. Mimo wydłużenia okresu spłaty kredytu i wysokości comiesięcznej raty powodowie /kredytobiorcy/ nie wywiązywali się z obowiązku terminowej spłaty rat. Wobec tego bank wypowiedział umowę kredytu, a następnie wystawił bankowy tytuł egzekucyjny opiewający na kwotę kapitału kredytu niespłaconego, postawionego w stan wymagalności wraz z odsetkami. Po zaopatrzeniu bankowego tytułu egzekucyjnego w klauzulę wykonalności przez Sąd Bank złożył wniosek o wszczęcie egzekucji. Pozwany zaprzeczył wystąpieniu jakichkolwiek okoliczności, o których mowa w art. 840 k.p.c. Stwierdził, iż wprawdzie jednostronnie zgodził się na spłatę rat po 500 zł, jednak wskazał, iż wpłaty w takiej wysokości nie będą powodować wstrzymania postępowania egzekucyjnego. Wyrokiem z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie I C 452/12 Sąd Rejonowy w Łomży oddalił powództwo i odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu. Sąd I instancji ustalił, że w dniu 9 października 2009 r. K. i T. małżonkowie D. zawarli z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu gotówkowego nr (...) na okres od dnia 9 października 2009 r. do dnia 9 października 2017 r. na kwotę 63 157,89 zł. W dniu 31 grudnia 2009 r. nastąpiło połączenie (...) Banku Spółki Akcyjnej w W. z (...) Spółką Akcyjną w K.. W dniu 11 sierpnia 2010 r. w związku z trudną sytuacją finansową, w jakiej znaleźli się kredytobiorcy Bank (...) Spółka Akcyjna w K. zawarł z nimi aneks do umowy kredytowej. Na mocy powyższego aneksu wydłużony został okres kredytowania, a co za tym idzie zmniejszeniu uległa wysokość raty kredytu. Pomimo wydłużenia okresu kredytowania i obniżenia wysokości comiesięcznych rat małżonkowie D. nie uiszczali terminowo rat w aneksowanej wysokości. Wobec niedotrzymania warunków umowy kredytowej przejawiającym się nieterminową spłatą należności lub brakiem spłaty poszczególnych rat za określone miesiące Bank pismem z dnia 16 sierpnia 2011r. wypowiedział małżonkom D. umowę kredytową z dniem 25 września 2011 r. Łącznie zadłużenie kredytobiorców na dzień upływu okresu wypowiedzenia wynosiło 62 156,72 zł. W dniu 9 października 2011 r. Bank (...) Spółka Akcyjna w K. wystawił przeciwko małżonkom D. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). Postanowieniem z dnia 27 października 2011 r. Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny nadał przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. W oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łomży K. B. Kancelaria (...) w Ł. wszczął egzekucję wobec dłużników małżonków D. /sygn. akt KM 487/12/. Kredytobiorcy podejmowali szereg prób negocjacyjnych z bankiem w celu ugodowego rozłożenia należności na mniejsze raty, aby umożliwić im spłatę zadłużenia bez konieczności wszczynania postępowania egzekucyjnego. W piśmie procesowym z dnia 16 kwietnia 2012 r. bank informując o ogólnym stanie zadłużenia udzielił zgody dłużnikom na dokonywanie wpłat po 500 zł miesięcznie tytułem spłaty zadłużenia. Jednocześnie kredytodawca nadmienił, iż wpłaty te nie spowodują zawieszenia postępowania egzekucyjnego. Na tle tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że strona powodowa nie zdołała udowodnić w toku procesu żadnego ze zdarzeń opisanych w art. 840 kpc. Przeciwnie, na ostatniej rozprawie K. D. (2) sama oświadczyła, iż nie kwestionuje istnienia umowy kredytowej, wysokości należności głównych, odsetek umownych, karnych i kosztów jakie bank wskazał i w bankowym tytule egzekucyjnym. W ocenie Sądu I instancji zgromadzone w sprawie dowody w postaci umowy kredytowej, aneksu, wypowiedzenia umowy oraz historii wpłat kredytowych niebicie wskazują, iż umowa kredytowa została zawarta ważnie i skutecznie. Brak terminowego uiszczania rat w terminach wskazanych w harmonogramie ustalonym w umowie spowodował wypowiedzenie umowy kredytowej, do czego bank miał prawo na podstawie paragrafu 9 umowy. Sąd Rejonowy wskazał, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego nie nastąpiło żadne zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie mogłoby być egzekwowane. Za takie zdarzenie nie może uchodzić jednostronna decyzja wierzyciela /kredytodawcy/z dnia 16 kwietnia 2012 r., w której bank zezwolił powodom na regulowanie należności po 500 zł miesięcznie. Decyzja kredytodawcy w tym przedmiocie nie ma wpływu na tok postępowania egzekucyjnego, nie rzutuje na istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym. Decyzji tej nie można także utożsamiać z zawarciem ugody przez strony. Zdaniem Sądu I instancji, strona powodowa nie wykazała dowodowo zarzutu częściowego spełnienia świadczenia. Nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów, które dokumentowałyby jej oświadczenia, iż spełniła świadczenie objęte tytułem wykonawczym, poza postępowaniem

egzekucyjnym. Mając na uwadze powyższe w oparciu o powołane przepisy Sąd Rejonowy powództwo jako niezasadne i bezpodstawne oddalił. O kosztach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie przepisu art. 102 k.p.c. w ten sposób, iż odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu uzasadniając to skrajnie trudną sytuacją finansowo-bytową powodów. Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa. Zaskarżając wyrok w całości zarzuciła mu naruszenie: I. prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 5 w zw. z art. 357 ze zn. 1 kodeksu cywilnego w przedmiotowej sprawie, gdyż powodowie spełnili wszelkie przesłanki aby zastosować wobec nich te przepisy; II. prawa procesowego poprzez, tj. art. 233 §1 kpc poprzez: - mający wpływ na treść zaskarżonego postanowienia błąd w ustaleniach faktycznych Sądu przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, że w ustalonym stanie faktycznym sprawy powód nie udowodnił ponad wątpliwość, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane; - poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, przez nie wzięcie pod uwagę bardzo trudnej sytuacji życiowej, w takim zakresie w jakim wskazywali powodowie. Wskazując na powyższe strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w punkcie I wyroku, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie I i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz przy uwzględnieniu nieobciążania kosztami postępowania za II instancję. **Sąd Okręgowy zważył co następuje:** Apelacja okazała się niezasadna. Podniesione w niej zarzuty nie mogą odnieść oczekiwanego przez jej autora skutku. Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne i prawne poczynione w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego została przeprowadzona przez Sąd I instancji wnikliwie, wszechstronnie i z zachowaniem reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c. co pozwoliło na wyciągnięcie trafnych wniosków i w konsekwencji wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia. W przedmiotowej sprawie strona powoda, domagając się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, oparła swoje powództwo na treści art. 840 kpc. Istotą zaś powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c., jak zasadnie to wskazał Sąd Rejonowy jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie prowadzi jednak do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Zasadność roszczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia sądowego. Słusznie wywiódł Sąd Rejonowy że takie zdarzenia w niniejszej sprawie nie wystąpiło. Nie negując w żaden sposób trudnej sytuacji materialno-bytowej strony powodowej okoliczność ta nie może być brana pod uwagę przy ocenie przesłanek z art. 840 kpc. Podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. są bowiem zdarzenia (okoliczności, fakty), z którymi pozytywne przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązań, albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego. Istnienie tych zdarzeń sprawia, że powód-dłużnik może skutecznie w drodze procesu żądać pozbawienia wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia tytułu wykonawczego. Niewypłacalność dłużnika, czyli aktualny brak środków materialnych (finansowych) na spełnienie zobowiązania, z którego wynika obowiązek świadczenia pieniężnego, nigdy nie zwalnia dłużnika z zobowiązania. Istnieje ono nadal jako możliwe do spełnienia, a dłużnik odpowiada za dług całym majątkiem nie tylko teraźniejszym, ale i przyszłym. Jeśli chodzi o normę art. 5 k.c. jako samodzielną podstawę powództwa zauważyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, iż przepis ten ustanawia zakaz korzystania w określonych granicach z praw podmiotowych, nie jest natomiast źródłem powstania takich praw. W konsekwencji nie może on stanowić samodzielnej podstawy powództwa, lecz przesłankę obrony dłużnika przed skierowanym do niego roszczeniem (orzeczenia: z dnia 5 listopada 1958 r. 2 CR 789/58, RPEiS 1959, z. 4, s. 267, z dnia 14 stycznia 1970 r. II Cr 609/69, OSPiKA 1970, poz. 259). Odnośnie powództwa opozycyjnego, według stanowiska reprezentowanego w orzecznictwie art. 5 k.c. nie może mieć zastosowania w sytuacji, gdy sam ustawodawca co do niektórych stanów faktycznych wprowadza określone regulacje (orzeczenia SN: z dnia 4 października 1967 r. II PR 340/67, OSPiKA 1968, poz. 162; z dnia 17 września 1969 r. III CRN 310/69, OSPiKA 1979, poz. 192). Takie regulacje co do ochrony wynagrodzenia za pracę zawarte są w art. 87 k.p. Struktura postępowania egzekucyjnego natomiast w wysokim stopniu przeciwdziała nadużyciu prawa wierzyciela. Wynika to z przepisów zapobiegających nadmiernemu obciążeniu egzekucją (art. 799, 825 pkt 3 i art. 845 § 2 k.p.c.), prowadzeniu egzekucji dla szykany (np. art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.), czy też przepisów o ograniczeniu egzekucji (np. art. 829 i 831 k.p.c.). W niniejszej sprawie, strona powodowa nie może domagać się także zmiany zaskarżonego wyroku poprzez suponowanie zastosowania art. 357¹ kpc. Przedmiotem procesu jest żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego a to

określają samoistne przesłanki z art. 840 kpc. Tytuł egzekucyjny wydany w sprawie I Co 2092/11 chroni powaga rzeczy osądzonej a podnoszone przez stronę powodową okoliczności uzasadniające w jej ocenie pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, nie należą do tych ,które powodują wygaśnięcie zobowiązania lub niemożność jego egzekwowania, a tylko takie uzasadnią pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie punktu 2 §1 art. 840 kpc. Podzielić w tej sytuacji należy stanowisko Sądu Rejonowego, że w niniejszej sprawie powództwo przeciwegzekucyjne wniesione przez powodów nie zostało oparte na żadnej z ustawowych przesłanek, o których mowa w art. 840 §1 pkt 1 i 2 k.p.c. Mając powyższe na względzie, apelację, na podstawie art. 385 kpc oddalono. Uwzględniając natomiast aktualną sytuację majątkową powodów, Sąd zastosował przepis art. 102 kpc i nie obciążył ich kosztami apelacyjnym należymy stronie przeciwnej.